

Dagsorden til møde i Skoleudvalget

Mødetidspunkt 30-11-2020 17:45
Mødeafholdelse Rådhushallen

Indholdsfortegnelse

Skoleudvalget

30-11-2020 17:45

1 (Åben) Anbefalinger fra opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel - Røg, stoffer og alkohol. Aflevering fra opgaveudvalg.....	3

1 (Åben) anbefalinger fra opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel - Røg, stoffer og alkohol. Aflevering fra opgaveudvalg

Sags ID: EMN-2020-05978

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede på sit møde den 28. januar 2019, pkt. 7, at godkende kommissoriet for opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel. Opgaveudvalget er nu klar til at aflevere resultatet af sit arbejde.

To af de borgere, der har været medlemmer af opgaveudvalget, samt formanden og næstformanden for opgaveudvalget vil på vegne af opgaveudvalget præsentere anbefalingerne på et fællesmøde den 30. november 2020 med henblik på, at Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget, Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget, Børneudvalget og Skoleudvalget indstiller disse til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen på deres møder i december måned.

Baggrund

Kommunalbestyrelsen besluttede enstemmigt på sit møde den 28. januar 2019, pkt. 7, at godkende kommissoriet for opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel. Kommissoriet er vedlagt som bilag.

På Kommunalbestyrelsens møde den 25. marts 2019, pkt. 22, udpegede Kommunalbestyrelsen medlemmerne til opgaveudvalget.

Opgaveudvalget har ifølge kommissoriet haft til opgave at:

Udarbejde anbefalinger til konkrete initiativer, der kan skabe gode rammer, og støtte og motivere de unge til en ændret adfærd med mindre røg, alkohol og stoffer – og højere trivsel.

- De konkrete anbefalinger skal være baseret på en bred og sammenhængende tilgang og således forholde sig til, hvad der kan gøres på både et overordnet politisk niveau, i institutioner og lokalsamfund og blandt unge og deres forældre.

Opgaveudvalget skal i sit arbejde blandt andet tage afsæt i eksisterende evidens og erfaringer fra andre kommuner og lande som fx Norge og Island, samtidig med at Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakker inddrages.

Kommunalbestyrelsen godkendte enstemmigt på sit møde den 27. januar 2020, pkt. 6, udvalgets delaflevering omkring anbefalingen om røgfri skoletid i Gentofte Kommune.

Opgaveudvalget har nu udarbejdet ”Anbefalinger fra Unges Sundhed og Trivsel – Røg, stoffer og alkohol” og et bilag med inspiration til konkrete initiativer, begge vedlagt som bilag.

Opgaveudvalget har siden sit første møde den 25. april 2019 mødtes 10 gange.

Opgaveudvalget har inddraget fageksperter, medarbejdere fra kommunen og borgere fra Gentofte m.fl. bl.a. gennem arbejdsgrupper.

For at skabe et fælles vidensgrundlag, har udvalget inviteret fageksperter til at holde oplæg om fx den islandske model (en model, der søger at fremme de faktorer i samfundet, som forskning har vist forebygger unges forbrug af røg, alkohol og stoffer), ungekulturen anno 2019, unges trivsel og forbrug af rusmidler samt alkohol- og rygeforebyggelse.

Udvalget har afholdt én konference, fagoplæg og arbejdsgruppemøder. Samtidig har udvalget opfordret skoler til at komme med løsningsforslag på problemstillingerne, hvilket inspirerede to 8. klasses-årgange til at komme med mere end 20 konkrete løsningsforslag, som er blevet taget med i udvalgets arbejde.

Udvalget har inddraget skolebestyrelser, skoleledelser, Det Fælles Elevråd, rektorer fra ungdomsuddannelser i kommunen og lærere og medarbejdere fra Gentofte Kommune i arbejdet med at kvalificere udvalgets anbefalinger yderligere. De forskellige tilbagemeldinger er blevet inddraget i udvalgets videre drøftelser og justeringer af anbefalingerne. Udvalget har således været rundt i lokalsamfundet og tryktestet ideerne, sådan at anbefalingerne ikke blot er ord på et stykke papir, men kan blive til konkret handling i hele Gentofte.

Implementeringen af opgaveudvalgets anbefalinger vil bl.a. ske via pilotprogrammet ”Fælles om ungelivet”, som Gentofte Kommune netop er blevet en del af. Fælles om ungelivet er et partnerskab mellem TrygFonden, Sundhedsstyrelsen og fire andre kommuner i pilotfasen 2020-2023. Programmet skal bl.a. fungere som en forankringsplatform, der kan fastholde fokus, skabe struktur og sikre, at anbefalingerne bliver til handling.

Fælles om ungelivet er inspireret af den islandske model. Formålet er at sikre, at flere unge lever et frit ungdomsliv, hvor både forældre og lokalsamfund aktivt bidrager til, at rammerne omkring unge opmuntrer til et reduceret alkoholforbrug og beskytter mod brug af tobak og andre rusmidler. I pilotfasen er formålet at udvikle og afprøve en kommunal tilgang til dette arbejde.

Som pilotkommune skal Gentofte Kommune udbygge og styrke forudsætningerne for at arbejde sundhedsfremmende på basis af data, med fokus på beskyttende faktorer og i tæt samarbejde med forældre og lokalsamfund. Altså et formål og en tilgang, der i høj grad kan understøtte udvalgets anbefalinger.

Endvidere har Kommunalbestyrelsen med Budget 2021 besluttet at nedsætte opgaveudvalget Unges Trivsel – Sammen og hver for sig, der fokuseret skal arbejde med anbefalinger til at øge trivslen blandt Gentofte-unge.

Opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel – Røg, stoffer og alkohol har derfor særligt valgt at fokusere og rette deres anbefalinger mod et ungeliv uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug.

Indstilling

Social & Sundhed og Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid indstiller

Til Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget, Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget, Børneudvalget, Skoleudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen:

At anbefalingerne og bilaget fra Unges Sundhed og Trivsel – Røg, stoffer og alkohol vedtages.

Tidligere beslutninger:

.

Bilag

1. Kommissorium Unges Sundhed og Trivsel (3671724 - EMN-2020-05978)
2. Anbefalinger fra Unges Sundhed og Trivsel - Røg, stoffer og alkohol (3686186 - EMN-2020-05978)
3. Bilag_Inspiration til konkrete initiativer - Unges Sundhed og Trivsel (3684970 - EMN-2020-05978)

Dokument Navn: Kommissorium Unges Sundhed og Trivsel.pdf

Dokument Titel: Kommissorium Unges Sundhed og Trivsel

Dokument ID: 3671724

Placering: Emnesager/Aflevering fra opgaveudvalg
Unges Sundhed og Trivsel - Røg, stoffer og
alkohol/Dokumenter

Dagsordens titel **Anbefalinger fra opgaveudvalget Unges
Sundhed og Trivsel - Røg, stoffer og alkohol.
Aflevering fra opgaveudvalg**

Dagsordenspunkt nr **1**

Appendix nr **1**

Relaterede Dokumenter: **3**

Dette dokument blev genereret af getorganized
for SharePoint

KOMMISSORIUM FOR OPGAVEUDVALG UNGES SUNDHED OG TRIVSEL

1. BAGGRUND OG FORMÅL

De unge i Gentofte Kommune ryger og drikker mere end landsgennemsnittet - og andelen af unge, der har prøvet hash og andre euforiserende stoffer er stigende. Der er ligeledes en stor gruppe unge, der mistrives. Kommunalbestyrelsen ønsker, at opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel formulerer konkrete forslag, der kan skabe gode rammer om ungelivet i Gentofte Kommune og kan motivere de unge til en adfærd med mindre røg, alkohol og stoffer – og højere trivsel.

Alkohol, rygning og andre rusmidler

Unge i Gentofte Kommune drikker alkohol og ryger cigaretter oftere end andre unge i Danmark. Det hyppige alkoholforbrug ses særligt blandt unge i grundskolen og på de gymnasiale uddannelser. På de gymnasiale uddannelser drikker 15 % af unge i Gentofte Kommune 10 dage eller mere om måneden. På landsplan er det 7,6 %. 11,2 % af de 15-19 årige kvinder ryger dagligt i Gentofte Kommune – landsgennemsnittet er 6,4%. Og 60% af de unge kvindelige dagligrygere røg første gang før de fyldte 15 år – *altså FØR de kom på en ungdomsuddannelse.*

Der er sket en generel stigning i andelen af unge, der har prøvet hash og andre euforiserende stoffer i hele Region Hovedstaden. I Gentofte Kommune er denne stigning dog betydelig større. Andelen af unge i Gentofte Kommune der har prøvet andre euforiserende stoffer end hash er steget fra 5% i 2013 til 15% i 2017, og andelen af unge der har et højt forbrug af stoffer (8,2%) er højere end regionsgennemsnittet (6,6%).

Forekomsten af samtlige risikofaktorer (daglig rygning, storforbrug af alkohol, usikker sex, dårligt selvurderet helbred og højt stressniveau) er højere blandt unge med stofforbrug end blandt alle unge i kommunen.

Samlet set er der et behov for at sætte ind overfor rygning, alkohol- og rusmiddelindtag blandt unge i Gentofte Kommune.

Sammenhæng mellem dårlig trivsel og brug af rusmidler

De fleste unge i Gentofte Kommune lever et travlt ungeliv og for mange oplever, at der er et stort præstations- og forventningspres, som både kommer indefra og fra omgivelserne. De unge i Gentofte Kommune er generelt gode til at håndtere presset og formår at navigere i ungdomslivet, men der er ikke desto mindre for mange unge, især kvinder, der har fysiske- og psykiske symptomer på at være under pres.

Ifølge Sundhedsstyrelsen er god mental sundhed og trivsel beskyttende faktorer i forhold til at starte et forbrug af stoffer og andre rusmidler. Unge, som mistrives, har en mere ekstrem og risikovillig ruskultur end unge, der trives. Således vil indsatser, der fremmer børn og unges trivsel samt mentale sundhed og forebygger brug af alkohol og tobak, også have en stofforebyggende virkning.

Hvis vi vil lykkes med at forebygge brug af alkohol, tobak og stoffer, er det derfor også nødvendigt at fremmer børn og unges trivsel. En bred og sammenhængende tilgang i arbejdet med unges rusmiddelforbrug vil derfor give god mening. Det er dog væsentligt at fremhæve, at langt fra alle unge har en problematisk og vidtgående rusadfærd. Der er altså også en stor positiv ressource blandt unge i Gentofte Kommune.

Erfaringer fra andre kommuner og lande

For at sikre de ønskede adfærdsændringer blandt Gentofte Kommunes unge skal opgaveudvalget tage udgangspunkt i erfaringer og evidens på området.

I en nordisk sammenhæng er der fx opnået mærkbare adfærdsændringer med en tilgang, hvor det politisk er blevet besluttet at arbejde med en bred og sammenhængende tilgang. Der arbejdes fx med unges trivsel og sundhed på både et overordnet politisk niveau, i institutioner og lokalsamfund og blandt unge og deres forældre. Her tages udgangspunkt i forskningsbaseret viden, på at nå de unge *før* de begynder at indtage rusmidler samt engagement af lokalsamfundet.

Erfaringerne viser samtidigt at positive adfærdsændringer i forhold til unges ryge-, alkohol- og stofadfærd kræver en lang, grundig og vedholdende indsats, hvor flere forskellige arenaer arbejder sammen.

2. UDVALGETS OPGAVER

Kommunalbestyrelsen er bekymrede over ryge, alkohol og stofadfærden blandt unge i Gentofte Kommune og finder samtidigt den stigende andel unge med symptomer på mistrivsel alarmerende. Derfor ønsker Kommunalbestyrelsen, at opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel formulerer konkrete forslag, der kan skabe gode rammer om ungelivet i Gentofte Kommune og kan motivere de unge til en ændret adfærd med mindre røg, alkohol og stoffer – og højere trivsel. Det er en ambition, der kræver innovative og markante løsninger og som ønskes afspejlet i opgaveudvalgets anbefalinger.

Opgaveudvalgets arbejdsopgaver er således at:

- Udarbejde anbefalinger til konkrete initiativer, der kan skabe gode rammer, og støtte og motivere de unge til en ændret adfærd med mindre røg, alkohol og stoffer – og højere trivsel.
  - De konkrete anbefalinger skal være baseret på en bred og sammenhængende tilgang og således forholde sig til, hvad der kan gøres på både et overordnet politisk niveau, i institutioner og lokalsamfund og blandt unge og deres forældre.

Opgaveudvalget skal i sit arbejde blandt andet tage afsæt i eksisterende evidens og erfaringer fra andre kommuner og lande som fx Norge og Island, samtidig med at Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakker inddrages.

3. SAMMENSÆTNING AF UDVALGET

Opgaveudvalget nedsættes af Kommunalbestyrelsen under Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget, Kultur-, Unge og Fritidsudvalget, Børneudvalget og Skoleudvalget i henhold til § 17, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse.

Opgaveudvalget består af følgende medlemmer:

- 5 medlemmer af Kommunalbestyrelsen i Gentofte Kommune.
- 10 borgere fordelt således:
  - 2 borgere som er elever på en folkeskoles udskolingstrin i Gentofte Kommune med kendskab til problematikkerne vedrørende rygning, alkohol og andre sundhedsspørgsmål.
  - 2 borgere som er elever på en ungdomsuddannelse i Gentofte Kommune med kendskab til problematikkerne vedrørende rygning, alkohol og andre sundhedsspørgsmål.
  - 1 borger som har erfaring med livet som forældre til en elev i en folkeskoles udskolingstrin i Gentofte Kommune.
  - 1 borger som har erfaring med livet som forældre til en elev på en ungdomsuddannelse i Gentofte Kommune.
  - 2 borgere med erfaring fra en ungdomsuddannelse i Gentofte Kommune – enten via bestyrelsesarbejde, ledelse eller undervisning.
  - 2 borgere med erfaring fra en folkeskole i Gentofte Kommune – enten via bestyrelsesarbejde, ledelse eller undervisning.

Opgaveudvalget inviterer eksperter ad hoc og gør undervejs brug af trykprøvninger, drøftelser og prøvehandlingerne både internt blandt relevante medarbejdere og Kommunalbestyrelsen og eksternt blandt fx unge, forældre, videnspersoner, rektorer, lærere, skoleledere, bestyrelser, aktører på ungeområdet mf.

Kommunalbestyrelsen udpeger formand/næstformand for opgaveudvalget.

Sekretariatstand til opgaveudvalget koordineres af direktøren for Social & Sundhed.

4. UDVALGETS ARBEJDSFORM

Udvalget tilrettelægger selv sin arbejdsform indenfor rammerne af styrelsesloven, Styrelsesvedtægten for Gentofte Kommune samt Kommunalbestyrelsens beslutninger. Formandskabet sikrer den nødvendige sammenhæng til de øvrige opgaveudvalg og de stående udvalgs arbejder.

På udvalgets første møde fremlægges forslag til mødeplan.

Udvalget skal tage stilling til, hvordan de vil involvere borgere, videnspersoner mv., der ikke er medlemmer af udvalget i udvalgets opgave.

Opgaveudvalget kan i sit arbejde nedsætte arbejdsgrupper. I arbejdsgrupperne vil der kunne inddrages yderligere relevante interessenter.

Opgaveudvalget kan endvidere inddrage yderligere interessenter og personer med særlig viden eksempelvis gennem afholdelse af workshops, offentlige møder m.v.

Opgaveudvalget skal komme med forslag til, hvordan borgerne i Gentofte Kommune aktivt kan bidrage til at realisere de tiltag, som opgaveudvalget foreslår.

Opgaveudvalget skal overveje, hvordan de teknologiske muligheder kan udnyttes i løsningen af udvalgets opgave, samt hvordan udvalget kan anlægge en innovativ tilgang til løsningen af opgaven.

5. TIDSPLAN

Opgaveudvalgets arbejde påbegyndes anden kvartal 2019 og afsluttes i tredje kvartal 2020.

Opgaveudvalget påtænker at inddrage ad hoc personer som fx relevante medarbejdere, videnspersoner, unge, forældre mf til at trykprøve og gennemføre prøvehandlinger, der kan kvalificere opgaveudvalgets anbefalinger.

Opgaveudvalget præsenterer Ældre-, Social og Sundhedsudvalget, Kultur-, Unge og Fritidsudvalget, Børneudvalget samt Skoleudvalget for opgaveudvalgets arbejde ultimo 2019, første kvartal 2020 og præsenterer den endelige aflevering tredje kvartal 2020.

6. ØKONOMI

Udgifter i forbindelse med opgaveudvalgets arbejde afholdes indenfor eksisterende budget.

Relateret document 2/3

Dokument Navn: **Anbefalinger fra Unges
Sundhed og Trivsel - Røg,
stoffer og alkohol.pdf**

Dokument Titel: **Anbefalinger fra Unges
Sundhed og Trivsel - Røg,
stoffer og alkohol**

Dokument ID: **3686186**

Gentofte
Kommune

UNGES SUNDHED OG TRIVSEL | RØG STOFFER ALKOHOL

❖ Opgaveudvalg / Unges Sundhed og Trivsel

❖ Vision

Vi vil sammen skabe de bedste rammer for det gode ungeliv for alle unge i Gentofte – uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug.

UNGES **SUNDHED** OG **TRIVSEL**

Mod en ungekultur uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug

Unge i Gentofte ryger og drikker mere end landsgennemsnittet – og andelen af unge, der har prøvet hash og andre stoffer er stigende. Både Gentoftes unge, deres forældre og kommunalbestyrelsen er bekymrede over denne udvikling. Vi er derfor et opgaveudvalg bestående af ti borgere og fem politikere, der har formuleret en række anbefalinger, der kan bidrage til at vende denne udvikling og skabe de bedste rammer om det gode ungeliv i Gentofte. Vores anbefalinger handler om forebyggelse, så vi i fremtiden ser en ændring i Gentoftes unges rusadfærd.

Vi tror på, at vores unge gerne vil ryge mindre, undgå stoffer og have et begrænset alkoholforbrug¹. Vi oplever dog desværre, at en dominerende del af ungekulturen fører til et stigende indtag af rusmidler i Gentofte. Det er netop den del af ungekulturen, vi som opgaveudvalg har fokus på.

I Island har man formået at vende en lignende ruskultur blandt islandske unge. Ændringerne er ikke sket over natten, men er resultatet af en lang, fælles og vedholdende indsats, hvor flere forskellige aktører arbejder sammen.

Vores anbefalinger er inspireret af elementer af den islandske model, samtaler, workshops og seminarer med deltagelse af aktører i Gentoftes lokalsamfund samt den store mængde viden, der er på området.

¹ Vi følger Sundhedsstyrelsens alkoholanbefalinger. Det betyder at børn under 16 år ikke skal drikke alkohol. Unge over 16 år anbefales at drikke mindst muligt, stoppe før fem genstande ved samme lejlighed og begrænse deres ugentlige alkoholindtag til syv genstande om ugen for kvinder og 14 for mænd (Sundhedsstyrelsen).

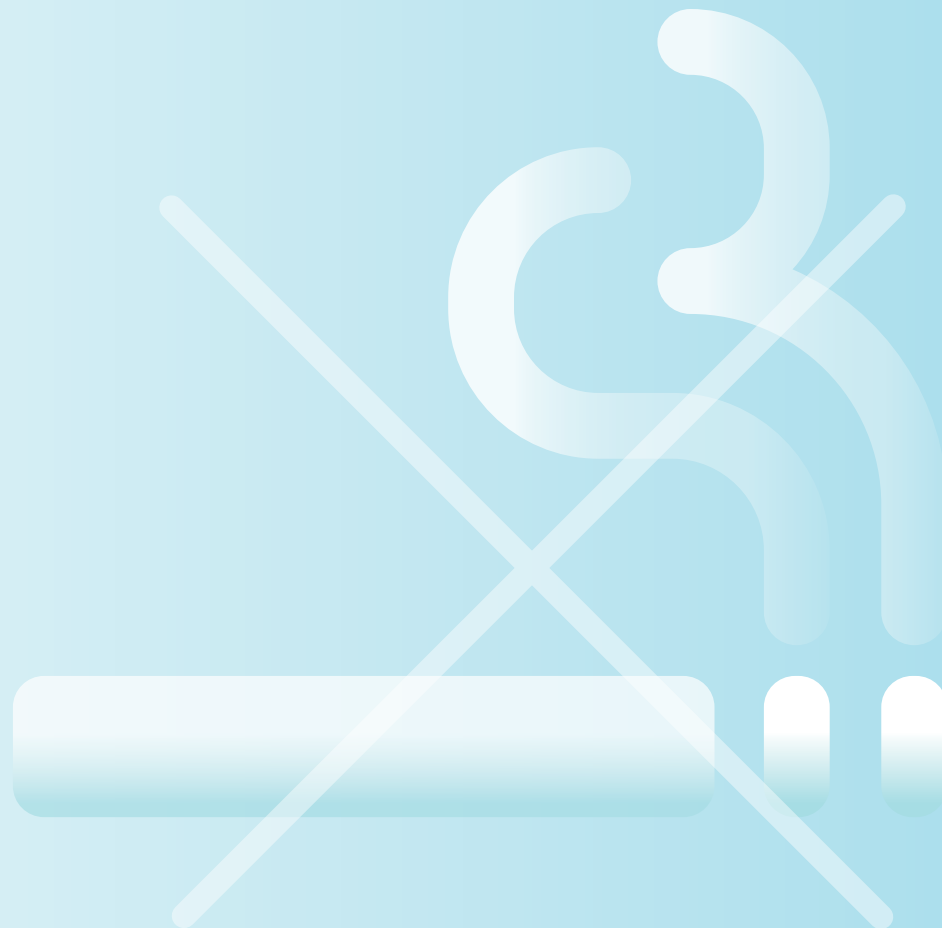
TRIVSEL

Igennem vores arbejde er det blevet tydeligt, at unges trivsel er et tema, der fylder meget og fortjener et øget fokus.

Derfor er vi glade for, at kommunalbestyrelsen i Gentofte har valgt at nedsætte opgaveudvalget Unges Trivsel – Sammen og hver for sig, der skal arbejde fokuseret med anbefalinger til at øge trivslen blandt unge i Gentofte.

MÅL: INGEN GENTOFTE-UNGE RYGER

Vi betragter røg som både cigaretter, snus, e-cigaretter og andre tobaksprodukter

FAKTA OM RYGNING

I 2019 var der 9,7% daglige rygere blandt Gentoftes 15-25-årige. Dette er et fald fra 2015, der viser, at Gentoftes, som resten af landet, er på vej i den rigtige retning.

Selvom tendensen er positiv, er der desværre ikke flere unge, der helt stopper med at ryge. Blandt gymnasieeleverne er der 32,4%, der ryger lejlighedsvist. Der er altså fortsat et stykke vej, før alle unge i Gentoftes er røgfri².

Rygnings øger risikoen for en lang række kræftformer og er samtidig skyld i mange andre sygdomme og for tidlig død. Jo tidligere man stopper, jo hurtigere kan kroppen begynde at reparere de skader, som røgen har medført³.

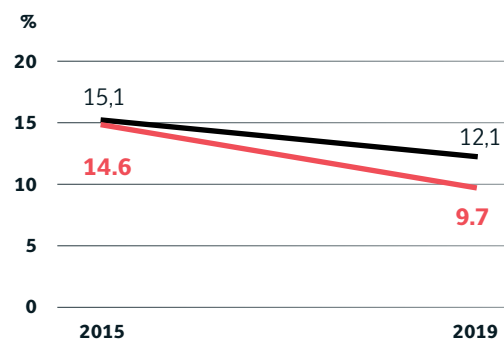
For mange unge hænger fællesskabet tæt sammen med rygning. Røgfrie miljøer er en effektiv metode til at fjerne tobakken fra unges omgivelser. På den måde bliver rygningen ikke en naturlig del af hverdagen og bliver ikke så let omdrejningspunktet i unges fællesskaber. **Røgfrie miljøer kan derfor være med til at forebygge rygestart og støtte op om rygestop⁴.**

- 2 Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentoftes Kommune. M. U. Pedersen, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet, 2019.
- 3 Jeg betragter ikke mig selv som ryger, selv om jeg jo er det, Kræftens Bekæmpelse, 2019.
- 4 Kræftens Bekæmpelse, 2020.

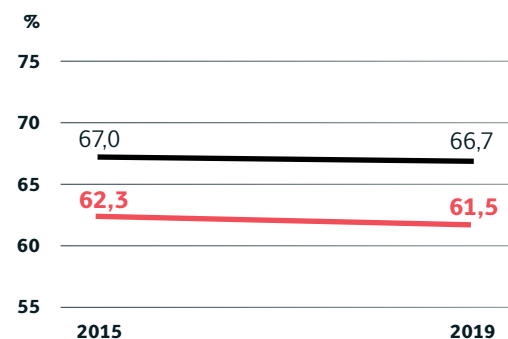
RØGFRI SKOLETID

Vi er rigtig glade for, at kommunalbestyrelsen i januar 2020 godkendte vores anbefaling om at indføre røgfri skoletid i Gentoftes, ligesom vi er glade for, at vores indstilling til gymnasierne om at indføre røgfri undervisningstid er blevet fulgt af alle gymnasier i Gentoftes.

Daglige rygere blandt 15-25-årige

Ikke-rygere blandt 15-25-årige

MÅL:
INGEN GENTOFTE-UNGE TAGER STOFFER

FAKTA OM STOFFER

Gentofte-unges forbrug af illegale stoffer er steget – også mere end i resten af landet. Det er særligt de 15-19-årige mænd, der har et højt forbrug.

Det månedlige forbrug af cannabis blandt Gentofte-unge mellem 15-25 år er ligeledes steget for mænd, men ikke for kvinder. Inden for en måned har 14,7% af de 15-25-årige haft et forbrug af cannabis⁵. Stigningen ses især for unge under 20 år og især hos mændene. 24% af unge mænd mellem 15-19 år har haft et forbrug af cannabis inden for en måned.

Det månedlige forbrug af cannabis er steget fra 5,2% til 12,4% blandt folkeskoleelever i Gentofte⁶.

Unge, der ryger og drikker alkohol, er ca. syv gange så tilbøjelige til at prøve hash i forhold til unge, der ikke ryger eller drikker.

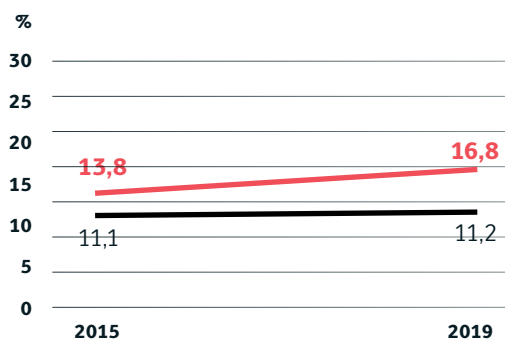
Hash bedøver følelseslivet og nedsætter koncentration-, hukommelses-, og indlæringssevnerne samt evnen til at koordinere bevægelser⁷.

Dét at prøve stoffer er typisk et ungdomsfænomen, og de fleste fortsætter ikke brugen efter ungdomsårene. Et stofmisbrug, selvom det kun er i ungdommen, kan have store personlige, helbreds- og sociale konsekvenser for den enkelte⁸. Konsekvenserne kan fx være depression, angst, ensomhed, brudte relationer

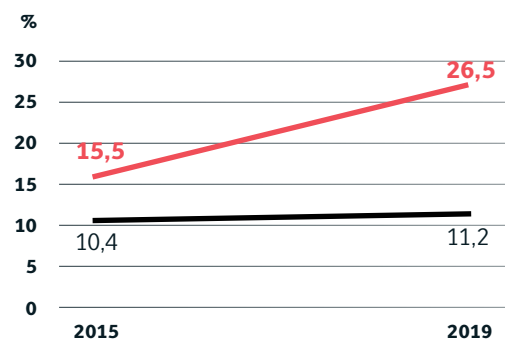
med venner og familie, vanskeligheder ved at fastholde uddannelse samt risiko for kontakt til et kriminelt miljø. Omvendt kan en øget mistrivsel være en medvirkende årsag til, at misbrug indledes. Derfor foreslår vi, at der arbejdes videre med denne problematik i opgaveudvalget Unges Trivsel – Sammen og hver for sig.

- ⁵ Unge der ved svarafgivelse har svaret, at de har haft et forbrug af cannabis den sidste måned.
- ⁶ Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune. M. U. Pedersen, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet, 2019.
- ⁷ Hjælp din teenager – med at skabe rammer for alkohol, tobak og stoffer. Sundhedsstyrelsen, 2011.
- ⁸ Sundhedsstyrelsen.dk

Månedlig forbrug af illegale stoffer inkl. cannabis blandt 15-25-årige

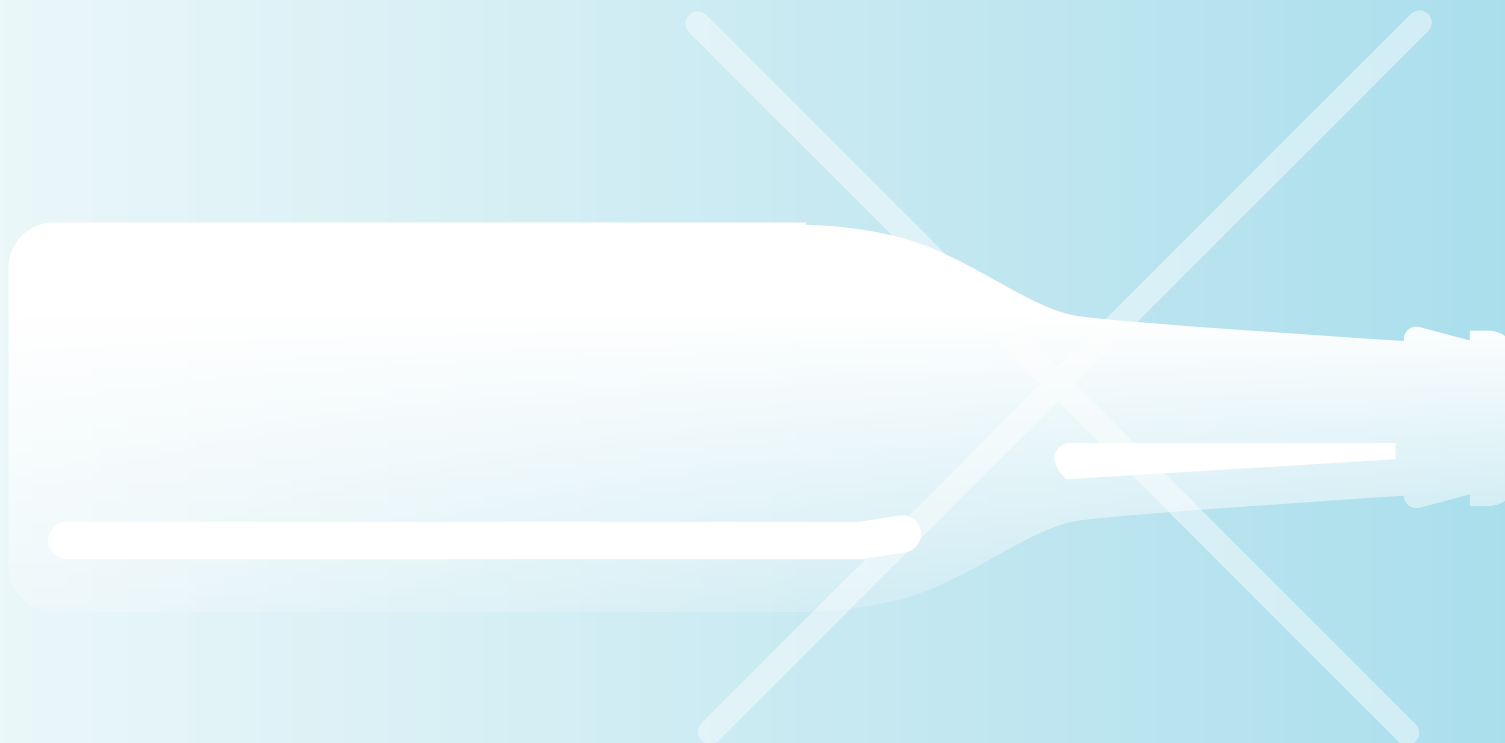
Månedlig forbrug af illegale stoffer inkl. cannabis blandt 15-19-årige mænd

Unge, der ryger og drikker alkohol, er ca. syv gange så tilbøjelige til at prøve hash, i forhold til unge, der ikke ryger eller drikker.

MÅL:

GENTOFTE-UNGE HAR ET
BEGRÆNSET ALKOHOLFORBRUG

FAKTA OM ALKOHOL

Unge i Gentofte drikker fortsat hyppigere (mere end 10 dage om måneden) i forhold til unge i resten af Danmark. Særligt de 15-19-årige drikker markant mere end andre danske unge på samme alder.

Andelen af 15-19-årige kvinder, der har drukket alkohol mindst 10 dage om måneden, er steget fra 7,5 % i 2015 til 11,5 % i 2019.

Der er generelt flere Gentofte-unge, der drikker fem genstande ved én lejlighed på ugentlig basis (fuldskabsdrik) end danske unge generelt. 29,1 % af de 15-19-årige i Gentofte har i 2019 fuldskabsdrukket den seneste uge – og hele 37,6 % af de 15-19-årige mænd⁹.

Unge, der starter med at drikke i en tidlig alder, og som drikker meget i teenageårene, har en øget risiko for at drikke mere end andre senere i livet¹⁰. Det er derfor vigtigt, at vi arbejder for at udskyde alkoholdebutten blandt unge i Gentofte.

Et højt alkoholforbrug har mange kortsigtede konsekvenser, som kan vise sig allerede i ungdomsårene. Når promillen stiger, stiger risikovilligheden, mens dømmekraften svækkes.

Alkohol skader unges hjerner og nedsætter blandt andet hukommelsen og indlæringsevnen i en alder, hvor netop indlæring er afgørende for unges fremtidsmuligheder¹¹.

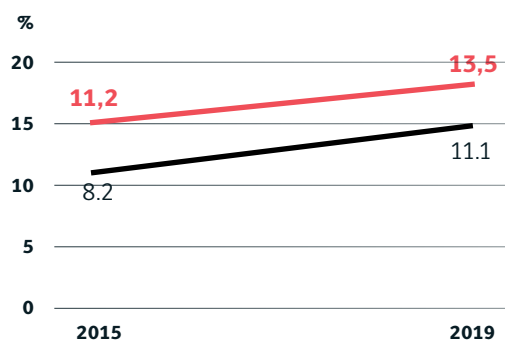
Vi skal på tværs af alle dele af vores lokalsamfund, herunder vores unge, forældre, skoler, kommunale forvaltning og fritidsaktiviteter arbejde hen imod, at Gentofte-unge har et begrænset alkoholforbrug. Det betyder, at vi ønsker at udsætte alkoholdebutten, reducere alkoholindtaget og skabe en sundere kultur blandt Gentofte-unge – sådan at ungelivet også kan leves uden alkohol, eller hvor alkohol har en begrænset plads.

9 Unges trivsel og brug af rusmidler i Gentofte Kommune. M. U. Pedersen, Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet, 2019.

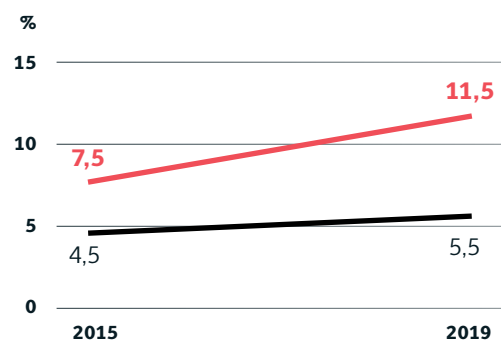
10 Kræftens Bekæmpelse. www.fuldafliv.dk

11 Hjælp din teenager – med at skabe rammer for alkohol, tobak og stoffer. Sundhedsstyrelsen, 2011.

Andel af 15-25-årige som drikker mere end 10 dage om måneden

Andel af 15-19-årige kvinder som drikker mere end 10 dage om måneden

Unge, der starter med at drikke i en tidlig alder, og som drikker meget i teenageårene, har en øget risiko for at drikke mere end andre senere i livet¹⁰.

Gentofte —
Danmark —

De beskyttende faktorer

SKOLEN

At unge har en god tilknytning til skolen og er engageret i forhold til skolearbejdet. At unge trives og er trygge på skolen. Skolen skal være en aktiv aktør og tage medansvar for, at unge, forældre og skole arbejder sammen om, at unge ikke ryger, drikker og tager stoffer.

FAMILIEN

At unge bruger tid sammen med deres forældre. At unge har deres forældres støtte. At forældre ved, hvor deres unge er, og hvem de er sammen med. At forældre bidrager til en god kommunikation og samarbejde mellem forældre, og mellem forældre og skole. At forældre tager ansvar i forhold til deres unges rusadfærd.

VENNER

At unge har færre venner, der har et forbrug af rusmidler. At forældre ved, hvem deres unge er venner med og omgås. At forældre har kendskab til forældrene til deres unges venner og kan samarbejde med disse for at sikre, at deres unge ikke ryger, tager stoffer og har et begrænset alkoholforbrug.

FRITIDEN

At have klare rammer for hvornår unge skal være hjemme om aftenen. At unge deltager i fritidsaktiviteter (fx. sport, fritidsklub, spejder, teater osv.) organiseret af ansvarlige voksne rollemodeller. At fester og lignende uden forældretilstedeværelse begrænses.

PRINCIPPER

Vi har i opgaveudvalget formuleret tre centrale principper, der skal sikre et langsigtet, fælles og vedholdende fokus i arbejdet med at nå vores målsætning. Principperne er afgørende for, at vi fremadrettet kan sikre det bedste ungeliv for alle Gentofte-unge – uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug.

Vi vil arbejde for at styrke beskyttende faktorer for unges rusadfærd

Erfaringerne fra blandt andet Island har vist, at der er forskellige faktorer, der virker beskyttende for unges rusadfærd.

De beskyttende faktorer kan du læse om i figuren, på venstre side.

Vi vil arbejde med udgangspunkt i data

En årlig undersøgelse blandt unge i 7. – 10. klasse og på ungdomsuddannelserne i Gentofte vil give et grundigt indblik i unges sundhed og trivsel. Vi skal have data for unges forbrug af røg, stoffer og alkohol på lokalt niveau. Dermed kan de enkelte klassetrins konkrete styrker og udfordringer bruges i dialogen med skoler, ungdomsuddannelser, unge, forældre og andre aktører omkring Gentoftes unge til at kvalificere arbejdet med at styrke de beskyttende faktorer for unges rusadfærd.

En årlig undersøgelse vil ligeledes over tid give mulighed for at vurdere effekten af konkrete indsatser på skoler, ungdomsuddannelser og i lokalsamfundet, så vi kan finde de bedste metoder til at begrænse rusadfærden. Derudover kan vi vurdere, om vi ser fremskridt i den generelle indsats for at fremme det gode ungeliv – uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug.

Vi vil inddrage unge

For at bidrage til det gode ungeliv for alle unge i Gentofte – uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug, vil vi inddrage Gentoftes unge i drøftelser omkring lokale udfordringer og til at opstille lokale målsætninger med udgangspunkt i lokal data. Vi tror på, at vores unge vil gøre en forskel for sig selv og andre ved at gøre op med den nuværende ruskultur. Der skal fx være plads til, at unge kan fravælge alkohol, uden at det går ud over deres sociale liv og dannelsen af relationer.

Unge skal altså være med til at formulere og gennemføre lokale mål og indsatser.

Unge skal være med til at formulere og gennemføre lokale mål og indsatser.

❖ Vores fire delmål

- 1 Øget engagement blandt unge
- 2 Øget engagement blandt forældre
- 3 Flere unge deltager i positive fritidsaktiviteter
- 4 Vi skal arbejde med en ny ungekultur

DELMÅL

Vi har formuleret følgende fire delmål, der skal realiseres via vores principper. De fire delmål skal sikre, at vi når vores målsætning. Til hvert delmål har vi formuleret en række indsatser¹², der skal fungere som inspiration til det kommende arbejde. Indsatserne skal suppleres af lokale indsatser (Se bilaget Inspiration til konkrete initiativer – Unges Sundhed og Trivsel for mere information om de enkelte initiativer).

1 Øget engagement blandt unge

Målet er, at flere unge engagerer sig i positive fællesskaber og hjælper andre unge ind i fællesskaber. Samtidig er målet at sikre ungedeltagelse i alle de beslutninger, der vedrører unge.

UDVALGTE INDSATSFORSLAG

Unge er med til at sætte mål for kommunal retning og lokale indsatser.

- Med udgangspunkt i aktuel viden om Gentofte-unges trivsel og rusadfærd skal unge inviteres med til at formulere årlige mål for arbejdet med at sikre det gode ungeliv. Unge inviteres samtidigt med til at formulere, målsætte og gennemføre lokale indsatser.
- Målgruppe: Unge fra udkolingen og ungdomsuddannelser.
- Målsætning: Øget ungeengagement, ejerskab og forståelse for egen situation blandt unge.

Ressourcepersoner på skoler og ungdomsuddannelser – med særligt fokus på at styrke beskyttende faktorer for unges rusadfærd.

- Mulighed for at grundskoler og ungdomsuddannelser kan have en ressourceperson tilknyttet med særligt fokus på at styrke trivslen, ungeengagement og de beskyttende faktorer for unges rusadfærd – herunder forældredialogen.
- Målgruppe: Børn og unge ml. 10-20 år.
- Målsætning: At øge engagementet blandt unge og forældre og styrke forældre-skole samarbejdet.

Aktiviteter på tværs af skoler og ungdomsuddannelser – sjove aktiviteter og konkurrencer på tværs som fx skak, motion, billedkunst, fodboldkampe, danse etc.

- Skab en masse sjove aktiviteter og konkurrencer på tværs af skolerne. Dyst i skak, motion, billedkunst, fodboldkampe, dansekonkurrencer etc. Unge skal være medskabere af aktiviteterne.
- Målgruppe: Børn og unge 7-20 år.
- Målsætning: Adgang og inspiration til positive fællesskaber som alternativ til fest-fællesskaber.

¹² Indsatserne er både brede (tager udgangspunkt i gentoftespecifik data og påvirker mange, ved fx at styrke sundhedsfremmende rammer) og fokuserede (tager udgangspunkt i lokal data og er rettet mod en specifik målgruppe, lokal arena eller et særligt lokalområde).

2 Øget engagement blandt forældre

Unge, der har klare aftaler om alkohol med deres forældre, drikker mindre. De fleste synes faktisk, at det er i orden, hvis deres forældre sætter rammer – og de vil gerne kende deres holdning¹³.

Erfaringerne fra Island har ligeledes vist, at voksne, som er villige til at bruge tid og engagement i unges liv som rollemodeller, er en forebyggende faktor for unges rusadfærd.

Vi ønsker, at flere forældre opnår en styrket relation og bruger mere tid sammen med deres unge. Forældrene skal i højere grad involvere sig og være tydelige, herunder sætte klare rammer for unges forbrug af alkohol, røg og stoffer, og følge med i unges fritidsliv, venner, omgangskreds og skoleliv.

UDVALGTE INDSATSFORSLAG

Udvikling af et koncept for forældremøder og -vejledning, der tager udgangspunkt i den aktuelle situation og bidrager med handlemuligheder og vejledning – skal kunne tilpasses lokale og aldersmæssige forhold.

- Forældremøder og forældrevejledning med udgangspunkt i konkret og vedkommende data.
- Mulighed for at lade fagpersoner bidrage med faglige input, oplæg, vejledning og perspektiver.
- Mulighed for at drøfte hvordan forældre kan stå stærkt, have en fælles holdning og tage ansvar for deres unges rusadfærd
- Målgruppe: Forældre og elever i udskolingen (og eventuelt på ungdomsuddannelser).
- Målsætning: At øge forældreengagement ved at skabe forståelse, ejerskab og fælles holdninger.

Konstruktive måltider.

- Lokale madlavningsaktiviteter og samspisning med mulighed for debat og oplæg fra unge og voksne.
- Målgruppe: Unge og deres forældre.
- Målsætning: At bidrage til større forældreengagement, mere ungedeltagelse og forståelse på tværs.

Udvikling af et fælles koncept for forældrekontrakter – for aftaler og fælles holdninger blandt forældre til styrkelse af beskyttende faktorer for unges rusadfærd.

- Årligt oplæg i den enkelte klasse på forældremøder i udskolingen om den lokale rusadfærd, kombineret med fakta om, hvad og hvorfor forskellige indsatser virker/ikke virker. Oplægget skal danne udgangspunkt for en drøftelse og formulering af forældrekontrakter (mellem forældre).
- Unges perspektiv kan inddrages, men ansvaret og den fælles beslutning er forældrenes.
- Skolen skal rammesætte (sikre), hvornår samtale og kontrakter indgås.
- Målgruppe: Forældre til elever i udskolingen (fra 7. kl.).
- Målsætning: Øget forældreengagement. Færre unge ryger, drikker og tager stoffer.

3 Flere unge deltager i positive fritidsaktiviteter

Målet er, at flere unge deltager i positive fritidsaktiviteter, og at flere unge oplever, at der er en bred vifte af fritidsaktiviteter i det lokale fritidsliv, som er interessante for dem¹⁴.

Erfaringerne fra Island viser, at deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter kan være en beskyttende faktor for unges rusadfærd. Aktivitetens træner/underviser skal være uddannet til at kunne håndtere unge og være villig til at bruge tid og engagement i unges liv som rollemodel.

I Island har man ikke lignende positive erfaringer i forhold til unges deltagelse i selvorganiserede fritidsaktiviteter. Altså aktiviteter unge selv sætter i stand og gennemfører, uden at aktiviteten foregår i eller via en klub eller forening. Selvorganiserede aktiviteter kan dog på mange måder være positive, og det bør derfor undersøges, hvordan man også hér kan fremme en ungekultur uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug.

UDVALGTE INDSATSFORSLAG

Åben forening – et koordineret tilbud til unge om at afprøve forskellige forenings- og fritidstilbud.

- Et koordineret tilbud til unge om at afprøve forskellige forenings- og fritidstilbud. Kan fx afholdes på en særlig weekend eller uge, a la Gentofteatten.
- Foreninger med tilbud til unge holder åbent og giver unge mulighed for (uforpligtende) at prøve kræfter med en foreningsaktivitet.
- Målgruppe: Unge og foreninger
- Målsætning: Flere unge deltager i positive fritidsaktiviteter.

Trivselsambassadører i foreninger – der skal sikre inklusion, fastholdelse, fællesskab og fælles holdning til beskyttende faktorer.

- Uddannelse af trivselsambassadører i foreninger med unge under 25 år.
- Trivselsambassadører skal have fokus på inklusion, trivsel, fællesskab, fastholdelse, og sikre at fx klub, holdledere, trænere og forældre har samme fokus – som fx at styrke beskyttende faktorer for unges rusadfærd.
- Målgruppe: Foreninger (forældre).
- Målsætning: At inkludere og fastholde unge i positive foreningsaktiviteter.

Alkoholfrie arrangementer – afholdelse af flere fester, sports- og sociale arrangementer uden alkohol.

- Styrk mulighederne for at unge kan afholde flere fester, sports- og sociale arrangementer uden alkohol.
- Afhold fx en konkurrence "årets fest – uden alkohol".
- Unge skal være drivkræfter for arrangementerne.
- Målgruppe: Unge på ungdomsuddannelser.
- Målsætning: Øget ungeengagement og deltagelse i positive fritidsaktiviteter.

4 Vi skal arbejde med en ny ungekultur

Ingen røg, stoffer og alkohol for unge under 16 år
Vi ønsker, at Gentofte-unge under 16 år ikke drikker alkohol. Forældre, fritidsaktiviteter, skoler, ungdomsuddannelser og foreninger, med unge under 16 år, skal aktivt arbejde sammen om en kultur med nultolerance overfor røg, stoffer og alkohol.

Samtidig skal det selvorganiserede fritidsliv for unge under 16 år støttes således, at man også hér har nultolerance over for røg, stoffer og alkohol.

Begrænset alkoholforbrug for unge over 16 år

Vi ønsker, at forældre, fritidsaktiviteter, skoler, ungdomsuddannelser og foreninger, med unge over 16 år, aktivt støtter op om en ungekultur uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug. Særligt ønsker vi, at antallet af dage Gentoftes unge drikker nedbringes markant. Hverdagsdruk skal ikke længere være en del af Gentoftes ungeliv.

Det selvorganiserede fritidsliv for unge over 16 år støttes sådan, at man også hér fremmer en ungekultur uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug.

Voksne som rollemodeller

For at sikre en ungekultur uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug er det vigtigt, at voksne omkring unge tager ansvar og optræder som gode rollemodeller.

Vi anbefaler derfor ingen røg, stoffer og et begrænset alkoholforbrug for voksne, der optræder som rollemodeller privat og i uddannelses- og foreningstiden. Kort sagt skal det være slut med berusede forældre ved sociale sammenkomster, hvor unge er til stede.

UDVALGTE INDSATSFORSLAG

Ingen røg, stoffer og alkohol for unge under 16 år og voksne rollemodeller på uddannelsesinstitutioner og i foreninger.

- En fælles beslutning om at røg, stoffer og alkohol for unge under 16 år og voksne rollemodeller i uddannelses- og foreningstiden ikke hænger sammen.
- Målgruppe: Medlemmer af kommunalbestyrelsen i Gentofte Kommune, foreninger og uddannelsesinstitutioner.
- Målsætning: Ingen unge under 16 år ryger, tager stoffer eller drikker alkohol.

Faresignalkursus – faglig opkvalificering af professionelle omkring unge.

- Professionelle omkring unge skal blive bedre i stand til at opfange faresignaler fra elever, der udviser tegn på risikoadfærd.
- Målgruppe: Voksne omkring unge.
- Målsætning: At nedbringe risikoadfærden blandt unge ved at hjælpe flere før et egentligt problematisk forbrug finder sted.

Samarbejde med handelsstanden – ved at skabe et positivt incitament for ikke ulovligt at sælge røg og alkohol til unge.

- Ved at anvende nudging-tankegangen i et samarbejde med handelsstanden ønskes at understøtte et positivt incitament til ikke ulovligt at sælge alkohol og røg til unge.
- Målgruppe: Handelsstanden.
- Målsætning: At stoppe rygningen og begrænse alkoholforbruget blandt Gentofte-unge.

I GENTOFTE ARBEJDER VI ALLE SAMMEN FOR UNGES **SUNDHED** OG **TRIVSEL**

I opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel – Røg, stoffer og alkohol har vi igennem små to år arbejdet sammen, borgere og politikere, om de anbefalinger, vi her lægger frem. Det har vi gjort med inddragelse af fageksperter, medarbejdere i kommunen og borgere i alle dele af vores lokalsamfund i Gentofte. Vi er elever og lærere fra grundskolen og ungdomsuddannelserne, forældre og fagprofessionelle samt politikere med vidt forskellig alder og baggrund.

For at skabe et fælles vidensgrundlag har vi inviteret fageksperter til at holde oplæg om fx den islandske model, ungekulturen anno 2019, unges trivsel og forbrug af rusmidler samt alkohol- og rygeforebyggelse.

Vi har i perioden april 2019 til oktober 2020 afholdt ti møder, én konference, fagoplæg og nedsat to arbejdsgrupper. Samtidig har vi opfordret skoler til at komme med løsningsforslag på problemstillingerne, hvilket inspirerede to 8. klasses-årgange til at komme med mere end 20 konkrete løsningsforslag, som er blevet taget med i arbejdet.

Vi har gennemført undersøgelser blandt lærere og ledelser på kommunens skoler omkring røgfri skoletid. Vi har inddraget skolebestyrelser, skoleledelser, Det Fælles Elevråd, rektorer fra ungdomsuddannelser i kommunen og lærere og medarbejdere fra Gentofte Kommune i arbejdet med at kvalificere vores anbefalinger yderligere. Kort sagt har vi været rundt i vores lokalsamfund og tryktestet ideerne, så vores anbefalinger ikke bare bliver til ord på et stykke papir, men til konkret handling i hele Gentofte. Vi ønsker en ny ungekultur uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug. Det er en vision, vi står sammen om i Gentofte.

Politikere fra kommunalbestyrelsen

- Andreas Weidinger (formand)
- Michael Fenger (næstformand)
- Ulrik Borch
- Anne Hjorth
- Katja S. Johansen

Borgere fra Gentofte

- Johannes Sebastian Lundgaard Skoleelev i udskolingen
- Bjørn Otto Juhl Hansen Skoleelev i udskolingen
- Louise Lund Frandsen Gymnasieelev
- Freja Krog Dons Gymnasieelev
- Sengyl Saini Forældre til skoleelev
- Jo Coolidge Forældre til gymnasieelev
- Nina Sønderberg Tram Skolelærer
- Julie Rühmann Cerkez Skolelærer
- Henrik Cornelius Rektor på ungdomsuddannelse
- Mai Møller Nielsen Lektor på ungdomsuddannelse

**Gentofte
Kommune**

Relateret document 3/3

Dokument Navn: Bilag_Inspiration til konkrete
initiativer - Unges Sundhed
og Trivsel.pdf

Dokument Titel: Bilag_Inspiration til konkrete
initiativer - Unges Sundhed
og Trivsel

Dokument ID: 3684970

Inspiration til konkrete initiativer

Der kan bidrage til en sund ungekultur – uden røg, stoffer om med
et begrænset alkoholforbrug

Inspiration

Opgaveudvalget Unges Sundhed og Trivsel – Røg, stoffer og alkohol har sammen med to arbejdsgrupper og en række fagpersoner formuleret og kvalificeret idéer til konkrete initiativer, der kan bidrage til at fremme en sund ungekultur – uden røg, stoffer og med et begrænset alkoholforbrug.

Denne oversigt er tænkt som inspiration til det kommende arbejde med at implementere udvalgets anbefalinger.

Oversigten starter med 12 udvalgte initiativer, som udvalget særligt vil fremhæve. Herefter følger en række supplerende initiativer, der yderligere kan indtænkes i arbejdet med at fremme det gode ungeliv i Gentofte.

❖ Øget engagement blandt unge

Unge er med til at sætte mål for kommunal retning og lokale indsatser

Med udgangspunkt i aktuel viden om Gentofte-unges trivsel og rusadfærd skal unge inviteres med til at formulere årlige mål for arbejdet med at sikre det bedste ungeliv. Unge inviteres samtidigt med til at formulere, målsætte og gennemføre lokale indsatser.

Målgruppe: Unge fra udskolingen og ungdomsuddannelser.

Målsætning: Øget ungeengagement, ejerskab og forståelse for egen situation.

Aktiviteter på tværs af skoler og ungdomsuddannelser

Skab en masse sjove aktiviteter og konkurrencer på tværs af skolerne. Dyst i skak, motion, billedkunst, fodboldkampe, dansekonkurrencer etc. Unge skal være medskabere af aktiviteterne.

Målgruppe: Børn og unge 7-20 år.

Målsætning: Adgang og inspiration til positive fællesskaber, som alternativ til fest-fællesskaber.

Ressourcepersoner på skoler og ungdomsuddannelser

Mulighed for at grundskoler og ungdomsuddannelser kan have en ressourceperson tilknyttet med særligt fokus på at styrke trivslen, ungeengagement og de beskyttende faktorer for unges rusadfærd – herunder forældredialogen.

Målgruppe: Børn og unge ml. 10-20 år.

Målsætning: At øge engagementet blandt unge og forældre og styrke forældre-skole samarbejdet.

❖ Øget engagement blandt forældre

Forældremøder og -vejledning med udgangspunkt i data

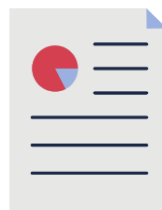
Forældremøder og forældrevejledning med udgangspunkt i konkret og vedkommende data.

Mulighed for at lade fagpersoner bidrage med faglige input, oplæg, vejledning og perspektiver.

Hvordan kan forældre stå stærkt, have en fælles holdning og tage ansvar for deres børns rusadfærd?

Målgruppe: Forældre og elever i udskolingen (og eventuelt på ungdomsuddannelser).

Målsætning: At øge forældreengagement ved at skabe forståelse, ejerskab og fælles holdninger.

Fælles holdning - forældrekontrakter

Årligt oplæg i den enkelte klasse på forældremøder i udskolingen om den lokale rusadfærd, kombineret med fakta om, hvad og hvorfor forskellige indsatser virker/ikke virker. Oplægget skal danne udgangspunkt for en drøftelse og formulering af forældrekontrakter (mellem forældre).

Unges perspektiv kan inddrages, men ansvaret og den fællesbeslutning er forældrenes.

Skolen skal rammesætte (sikre) hvornår samtale og kontrakter indgås.

Målgruppe: Forældre til elever i udskolingen (fra 7. kl.).

Målsætning: Øget forældreengagement. Færre unge ryger, drikker og tager stoffer.

Konstruktive måltider

Lokale madlavningsaktiviteter og samspisning med mulighed for debat og oplæg fra unge og voksne.

Målgruppe: Unge og deres forældre.

Målsætning: At bidrage til større forældreengagement, mere ungedeltagelse og forståelse på tværs.

❖ Flere unge deltager i positive fritidsaktiviteter

Flere alkoholfrie arrangementer

Skab mulighed for at unge kan afholde flere fester, sports- og sociale arrangementer uden alkohol.

Afhold fx en konkurrence ”årets fest - uden alkohol”.

Unge skal være drivkræfter for arrangementerne.

Målgruppe: Unge på ungdomsuddannelser.

Målsætning: Øget ungeengagement og deltagelse i positive fritidsaktiviteter.

Trivselsambassadører i foreninger

Uddannelse af trivselsambassadører i foreninger med unge under 25 år.

Trivselsambassadører skal have fokus på inklusion, trivsel, fællesskab, fastholdelse, og sikre at fx klub, holdledere, trænere og forældre har samme fokus – som fx at styrke beskyttende faktorer for unges rusadfærd.

Målgruppe: Foreninger (forældre).

Målsætning: At inkludere og fastholde unge i positive foreningsaktiviteter.

Åben forening

Et koordineret tilbud til unge om at afprøve forskellige forenings- og fritidstilbud. Kan fx afholdes på en særlig weekend eller uge, a la Gentoftenatten.

Foreninger med tilbud til unge holder åbent og giver unge mulighed for (uforpligtende) at prøve kræfter med en foreningsaktivitet.

Målgruppe: Unge og foreninger

Målsætning: Flere unge deltager i positive fritidsaktiviteter.

❖ Vi skal arbejde med en ny ungekultur

Ingen røg, stoffer og alkohol for unge under 16 år og voksne rollemodeller på uddannelsesinstitutioner og i foreninger

En fælles beslutning om at røg, stoffer og alkohol for unge under 16 år og voksne rollemodeller i uddannelses- og foreningstiden ikke hænger sammen.

Målgruppe: Medlemmer af kommunalbestyrelsen i Gentofte Kommune, foreninger og uddannelsesinstitutioner.

Målsætning: Inge unge under 16 år ryger og drikker alkohol.

Faresignal-kursus

Professionelle omkring unge skal "uddannes" i at læse faresignaler (elever der udviser tegn på en risikoadfærd).

Målgruppe: Voksne omkring unge.

Målsætning: At nedbringe risikoadfærden blandt unge ved at hjælpe flere før et egentligt problematisk forbrug finder sted.

Samarbejde med handelsstanden

En koordineret indsats for at sikre, at der ikke sælges øl/cigaretter til unge ulovligt.

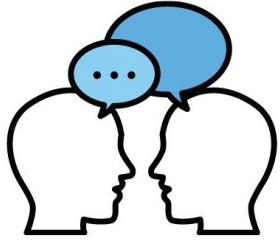
Skabe et positivt incitament for ikke at sælge røg og alkohol til unge. Nudging-tankegangen anvendes.

Målgruppe: Handelsstanden.

Målsætning: At stoppe rygningen og begrænse alkoholforbruget blandt Gentofte-unge.

Supplerende initiativer

Caféer, debat mm

Faglige arrangementer, hvor forældre og unge kan lære hinanden at kende og skabe grobund for en tættere dialog.

Faglige oplæg og drøftelser. Samtaleguide unge/forældre

Målgruppe: Elever og forældre til elever på ungdomsuddannelser

Målsætning: Øget forældre- og ungeengagement

Fællesdag

Alle elever på ungdomsuddannelse samles i Kildeskovhallen og hører oplæg, men vigtigst af alt taler med hinanden på tværs.

Følges op af workshops og aktiviteter på de enkelte ungdomsuddannelser

Målgruppe: Førsteårselever på ungdomsuddannelser

Målsætning: Øget forståelse og engagement blandt unge. Inge unge tager stoffer

Ungeinvolvering i foreninger

Unge skal have øget mulighed medbestemmelse i foreninger. Fx brug af klubkassen

Målgruppe: Unge i foreninger

Målsætning: Øget tilhørsforhold, fællesskab og fastholdelse i organiseret fritidsaktiviteter

Debatforum for og af unge

At skabe diskussionsrum (faste og pop-up), hvor unge kan:

- Diskutere aktuelle udfordringer (fx med udgangspunkt i lokal data)
- Diskutere cases og hypotetiske situationer som har relevans for de problematikker unge befinder sig i.

Målgruppe: Unge

Målsætning: Ungeinddragelse, øget perspektiv og refleksion

Ung til ung - indsatsbeskrivelse

Unge er med til at formulere, målsætte og gennemføre indsatser.

Målgruppe: Unge

Målsætning: Øget ejerskab og engagement blandt unge

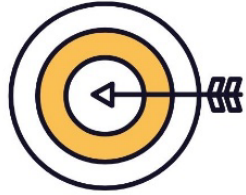
Kampagne

Kampagne: A la But why?

Kampagner a la But Why? Og objektive og informative video-spots der forklarer kort- og langsigtede følger ved fx stof-indtag

Målgruppe: 13-25årige

Målsætning: Øget ungeengagement. At unge tænker selv og handler på et informeret grundlag

Politisk manifest

Formulering af et politisk manifest med ambitionsniveau for alkoholindtaget blandt unge i Gentofte Kommune.

Afsætte ressourcer efter ambitionsniveau

Målgruppe: Politikere i KB

Målsætning: Formulering af en tydelig kommunikeret ambition om at forbedre alkoholstatistikken blandt unge i Gentofte Kommune

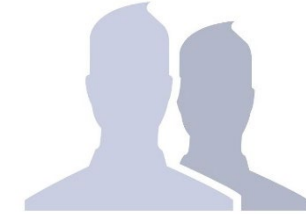

Øget adgang til udeliv

Indretning af flere udendørs overnatningsmuligheder i parker ol. Så unge og voksne kan være sammen i naturen.

Målgruppe: Politisk/Administrativ beslutning til gavn for unge og voksne.

Målsætning: Adgang til positive aktiviteter og fællesskaber

”Indberetning” til forældre

Hvis en elev bryder regler ift. rygning, alkohol og stoffer SKAL forældre underrettes og der skal påbegyndes en dialog.

Målgruppe: Forældre til elever på ungdomsuddannelser

Målsætning: Øget forældreengagement og dialog, og mindre rusadfærd blandt elever på ungdomsuddannelser

Kampagne

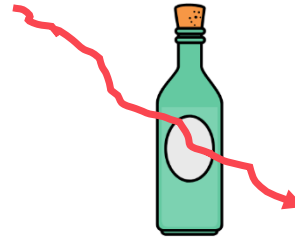
Kampagne: Har du talt med dit barn i dag?

Kampagne der viser sammenhæng mellem forældrekontakt/forældreengagement og unges brug af rusmidler.

Erfaringer fra Island

Målgruppe: Forældre

Målsætning: At øge forældreengagementet og forældre-ung kontaktet

Begrænsede alkoholbevillinger

Nedbringe antallet af alkoholbevillinger i Gentofte Kommune – steder hvor unge færdes.

Målgruppe: Politikere i KB og på administrationen på Gentofte Rådhus

Målsætning: At færre unge drikker

Trivselsrettede initiativer

Uddannelsesvejledning med forældre

Forældre inviteres med i dialogen omkring uddannelsesvalget. Valget tages senest 1. marts, så dialogen skal tages før 1. marts. Der skal informeres om valg og valgprocesser samt uddannelsessystemet, uddannelsesparathedsvurdering og adgangskrav.

Forløbet kan evt. opdeles i 2 møder: 1. møde om valg og valgprocesser i slutningen af 8. klasse og 2. møde med den mere tunge information i efteråret i 9. klasse.

Målgruppe: Forældre til unge i udskolingen

Målsætning: At kvalificere unges uddannelsesvalg, skabe større engagement blandt forældre og mindske forventningspres fra forældre (og unge selv)

Feedback

Mere skriftlig/mundtlig feedback og færre karakterer.

Målgruppe: Elever på udskoling og ungdomsuddannelser

Målsætning: At elever fokuserer på egen læring og udviklingspotentiale og herigennem oplever mindre præstationspres og højere trivsel.

Brobygning/buddyordning

Lade unge være med til at skabe initiativer og aktiviteter der går på tværs af aldersgrupper.

Arbejde med venskabsklasser

Målgruppe: elever i 8. klasse til 3. g.

Målsætning: Skabe bedre fællesskab, tryghed og tilhørsforhold

Fra fravær til selvværd

Mulighed for at få "lovligt" fravær, hvis en elev skal/har brug for samtaler i fx Headspace el.lign.

Målgruppe: Elever i grundskolen og på ungdomsuddannelserne

Målsætning: At øge trivslen blandt unge, og skabe mere fokus på forebyggelse af mental sundhed.

Slet én karakter

Unge skal have mulighed for at slette én valgfri karakter ved afslutning af ungdomsuddannelsen/grundskolen.

Målgruppe: Unge på ungdomsuddannelser/grundskoler

Målsætning: Mindre præstationspres og mere fokus på processen/læringen

Årlige samtaler

Obligatoriske trivselssamtaler, der giver unge mulighed for at bringe egen trivsel og livssituation på banen.

Målgruppe: Elever i udskolingen og på ungdomsuddannelser

Målsætning: Øget trivsel og øget robusthed ift. at kunne navigere i en ruskultur.

”Sammenlagte” initiativer

Unge sætter målene - lokalt

Med udgangspunkt i data for den enkelte skole/ungdomsuddannelse skal eleverne vælge mål for det kommende skoleår og formulere indsatser. Indenfor klart definerede rammer og i dialog med fagpersoner/voksne.

Målgruppe: Unge på skoler og ungdomsuddannelser

Målsætning: Øget ungeengagement, ejerskab og forståelse for egen situation

Forældrevejledning

Udvikling af et koncept for forældrevejledning. Hvordan kan forældre stå stærkt, og handle i konkrete tilfælde, hvor børn drikker, ryger, tager stoffer eller dummer sig på anden måde.

Aflive myter, flertalsmisforståelser mm og hjælpe forældre til at få en fælles holdning og ”stå fast” herpå – og tage ansvar.

Målgruppe: Forældre til elever i udskoling og på ungdomsuddannelser

Målsætning: Øget forældreengagement og ændret rusadfærd blandt unge

Åben Skole – nu med fritid

Åben Skole-besøg af fritids- og kulturtilbud med henblik på at inspirere unge til deltagelse i klubber.

Suppleres af en aktuel aktivitet, faciliteret af ressourceperson fra forening eller lignende.

Målgruppe: Udskolings elever

Målsætning: Flere unge deltager i organiseret fritidsaktiviteter